

Aan de leden van het Overleg Douane-Bedrijfsleven

Naam dienstonderdeel

Douane Landelijk Kantoor

Laan op Zuid 45
3072 DB Rotterdam
Postbus 3079
6401 DN Heerlen
www.belastingdienst.nl

Contactpersoon

Secretaris ODB

ODB@belastingdienst.nl

verslag

Overleg Douane-Bedrijfsleven 11-3-2020

Datum

24-3-2020

Versienummer

1.0

Datum vaststelling

8-7-2020

Vastgesteld door

ODB

Auteur

Secretaris ODB

Bijlagen

Actiepuntenlijst (stand 8-7-2020)

Omschrijving	Overleg Douane-Bedrijfsleven
Vergaderdatum	11-3-2020
Vergaderplaats	Rotterdam, Laan op Zuid 45
Aanwezig	Douane, NVWA, EZK, BuZa, FIN, ACN, evofenedex, TLN-FENEX, VNC, VNO-NCW, VNTO

Kopie aan leden ODB

---

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Daarbij wordt de vertrekkende vertegenwoordiging van de NVWA hartelijk bedankt voor hun inzet en bijdragen voor het ODB. Voor Topsector Logistiek is nog geen nieuwe vertegenwoordiger bekend. Om de vorige vertegenwoordiger van Topsector Logistiek te bedanken voor zijn jarenlange inzet bij ODB zal een kleine delegatie van het ODB hem bezoeken.

De agenda wordt vastgesteld na volgende wijzigingen:

Toevoeging:

- 2.4 mededeling Douane eHerkenning
- 2.5 mededeling BuZa Oorsprongsregels in overgangsfase na brexit
- 2.6 mededeling Douane Aanvragen vergunningen GPA
- 2.7 Verzoek Register Belastingadviseurs (RB) lidmaatschap ODB
- 2.8 Beleid Douane i.v.m. coronavirus

Vanwege wisseling van vertegenwoordiging namens NVWA en Topsector Logistiek zijn de presentaties niet geagendeerd. Ze blijven tot nader order als PM op de actielijst staan.

2. Mededelingen

2.1 -/- Stand van zaken Strategie Douane

Douane licht toe dat de strategietraject Douane met de externe tafels zijn afgerond. De input van het bedrijfsleven hierbij was erg belangrijk en helpt om verdieping aan te brengen. Daarbij was het goed te vernemen dat Douane en bedrijfsleven de gedeelde opgave onderkennen en voor gedeelde gezamenlijke uitdagingen staan. Intern zijn fiches opgesteld met nulmetingen en verwachtingen op enkele belangrijke terreinen, zoals IT, de omgeving, aangiftevolumes en personeel. De informatie wordt momenteel geconsolideerd en daaruit worden de strategische acties voor de komende 3 jaren bepaald.

De koepels vonden de aanpak van tafels goed, wat ruimte gaf voor rust en reflectie. Koepels zijn verheugd dat het centraal belegd wordt met focus voor de komende 3 jaar en is blij over opvolging ervan te vernemen. De koepels zijn ook actueel in het proces om een lange termijn strategie te formuleren. Douane zal de koepel in de planning meenemen om met elkaar af te kunnen stemmen.

2.2 -/- Stand van zaken ODB Event 2020

Uit de voorbereidingsgroep wordt gemeld dat het programma voor het ODB Event 2020 rond en gecommuniceerd is. Maar door de ontwikkelingen met het coronavirus is besloten het ODB Event, in ongewijzigde vorm, te verzetten naar 3 december. Deze datum is gekozen om niet te conflicteren met Nationaal douanecongres, dat plaatsvindt op 8 oktober. Het ODB begrijpt het besluit tot het verzetten van het Event. ODB-leden wordt gevraagd via haar eigen communicatiekanalen het ODB Event onder de aandacht te blijven brengen en op te roepen tot aanmelden.

2.3 -/- ODB Protocol versie 2020

De voorzitter geeft aan dat het ODB Protocol geactualiseerd is met daarin ook opgenomen de procedure voor externe publicatie van ODB-vergaderstukken. De ODB-leden hebben geen opmerkingen. Het nieuwe ODB Protocol zal ook in een Engelstalige versie officieel gepubliceerd worden.

2.4 -/- Mededeling eHerkenning

De Douane deelt mee bij gebruik van het EU-Trader Portal voor vergunningaanvragen CDMS m.b.t eHerkenning de volgende 3 vraagstukken spelen:

- eHerkenning
  - Onbeperkte mandatering
  - EU Trader Portal
-

Voor eHerkenning wordt aangegeven dat het verplichte gebruik daarvoor een nationale, politieke, keuze is en dat de douane daarin volgend is. De keuze aan leveranciers, met ieder een eigen pakket aan mogelijkheden, is een gevolg van marktwerking is. In het voortraject van ontwikkeling van CDMS en eHerkenning is regelmatig afstemming, ook via het ODB, met het bedrijfsleven geweest. Momenteel heeft de Douane nauwe afstemming met m.b.t. eHerkenning en de ontwikkelingen met één koepel die ook de andere koepels vertegenwoordigd. Douane geeft aan dat dit het eerste EU-systeem is waarbij bedrijven rechtstreeks op een EU systeem inloggen in plaats van bij een nationaal systeem. Er zullen nog meer EU-systemen volgen. Opgemerkt wordt dat op grond van signalen uit Nederland over technische problemen de implementatie door de EU was uitgesteld. De huidige aanloopproblemen zien op het leren gebruiken van het EU-systeem en op onvolkomenheden in het systeem. De ervaring die nu wordt opgedaan is zeer nuttig voor de implementatie van nieuwe EU-systemen met rechtstreekse toegang. Momenteel verloopt 95% van de aanvragen op elektronische wijze.

Bij mandatering is het nog niet mogelijk inzicht in de EU Trader Portal te beperken, maar dat zou op termijn wel mogelijk moeten worden. Een koepel vraagt naar de aantallen vergunningen i.c.m. ketenmachtiging en of er kennis is van wat wel of niet goed gaat. Bij de Douane waren de nu aangegeven technische problemen over ketenmachtiging weinig bekend en ze zijn een probleem binnen het EU-systeem zelf. Er zijn ruim 500 vergunningen afgegeven waarvan de meerderheid voor BTI's. Een koepel is benieuwd naar de ervaringen in andere lidstaten en vraagt of er een nadere uitsplitsing in de soorten is wat kan helpen om de problemen op te sporen. Douane navraag doen bij andere lidstaten en voor een uitsplitsing in soorten vergunningen zorgen. Actie

2.5 -/- Oorsprongsregels in overgangsfase na brexit
Financiën geeft aan dat er onzekerheid bestaat hoe derde landen het VK behandelen bij preferentiële oorsprong in de transitieperiode. Het bedrijfsleven heeft hierover bij de overheid aandacht gevraagd, waarop nadere informatie is gepubliceerd via ECHO bericht nr 13 (internetlink is gedeeld na de vergadering). De koepels zien ook problemen voor de EU oorsprong van goederen die deels bestaan uit of samengesteld zijn van goederen die uit het VK afkomstig zijn. BuZa geeft aan dat dan altijd een verificatieverzoek gedaan kan worden. Waarbij het mede afhankelijk is van het standpunt van derde landen.

Terzijde vraagt een koepel in het kader van de brexit of het voor bedrijven die handel drijven met het VK, wat nu nog geen derde land is, wel mogelijk is om daarop vooruitlopend een aanvraag voor een douanevergunning in te dienen? Dit om afhandeling van de aanvraag te kunnen bespoedigen. De Douane geeft aan de mogelijkheden hiervoor al aan het onderzoeken te zijn en zal er zo snel mogelijk over communiceren. Actie

2.6 -/- Aanvragen Vergunningen GPA
Douane geeft aan dat door de lopende studie naar alternatieven voor de GPA besloten is aanvragen voor vergunningen GPA weer in behandeling te nemen. Gebleken is dat er incidenteel om redenen behoefte bestaat aan deze mogelijkheid. De Douane zal de aanvrager informeren over de gebruikelijke doorlooptijden van een dergelijke aanvraag, het lopende onderzoek naar alternatieven voor de GPA/SPA die beschikbaar gaan komen in DMS en de bijbehorende uitfasering van de GPA vóór 1 juli 2022. Ook een nieuwe vergunning GPA vervalt dus uiterlijk 1 juli 2022. Het actueelbericht van 28 juni 2019, waarin is aangegeven dat per 1 juli 2019 geen vergunningaanvragen GPA meer kunnen worden gedaan, zal van douane.nl worden verwijderd.

In het verlengde hiervan dankt Douane de koepels en het bedrijfsleven voor het geven van input bij de denksessies van GPA-SPA naar DMS. Er kan nog geen uitspraak gedaan worden over een uitkomst want er wordt nog gekeken vanuit diverse andere invalshoeken, zoals wetgeving en ICT.

2.7 -/- Verzoek Register Belastingadviseurs (RB) lidmaatschap ODB

Douane deelt mee dat het Register Belastingadviseurs (RB) het verzoek heeft gedaan lid te worden van het ODB. RB geeft aan de beroepsvereniging van belastingadviseurs en het fiscale kenniscentrum te zijn voor het mkb. Het verzoek zal, net zoals bij NOB, bij de werkgroep ODB Actueel besproken worden. Actie

2.8 -/- Beleid Douane i.v.m. coronavirus

Een koepel vraagt in het kader van het nu heersende coronavirus naar het beleid van de Douane voor bezoek op locaties, op schepen en aan vergaderingen. Zo merkt de koepel op signalen te krijgen dat kapiteins van buitenlandse schepen huiverig zijn om mensen aan boord te laten en vraagt hoe de schepen over het beleid worden geïnformeerd. De Douane zal nog schriftelijk reageren. Actie

De NVWA meldt hierbij dat bedrijven bij binnenkomst aan de medewerkers om verklaringen van coronavrij vragen, maar geeft aan daar niet toe over te gaan. De Douane geeft aan dat het coronavirus een vast agendapunt is in de bestuursraad van het Ministerie van Financiën en zo aandacht heeft op het hoogste ambtelijke niveau. De overheid volgt de RIVM richtlijnen, inventariseert continu en stemt zo veel mogelijk met elkaar af. Verder heeft de Douane een crisisteam ingesteld en scenario's uitgewerkt. Momenteel moeten Douanemedewerkers die in Brabant wonen voor zover mogelijk thuiswerken en zijn in Brabant bijeenkomsten afgelast. Tot slot geldt het gezonde verstand om afhankelijk van welke aanleiding een bedrijf wel of niet fysiek te bezoeken. De koepel ziet door grote daling in aanvoer van goederen en dus minder werk ook een economisch effect. Een koepel meldt dat goederen uit China nu meer via de lucht komen om toch op tijd op de Europese markt te kunnen zijn. Uit eerdere ervaringen verwachten de koepels op termijn een inhaaleffect met een extra grote stroom aan goederen.

3. Bestuurlijke positionering Douane

De voorzitter licht toe dat in de Tweede Kamer is scepsis of de reorganisatie wel de oplossing is. Nu zijn er voor Belastingdienst en Toeslagen interim DG's en voor Douane is de Algemeen Directeur Douane de waarnemend DG, waarbij haar functie nu ingevuld wordt door de plaatsvervangend Algemeen Directeur Douane. Naar verwachting worden de nieuwe DG's uiterlijk in juni benoemd. Daarna volgt het ontvlechten van de drie verschillende onderdelen die ieder een eigen dynamiek en organisatiestructuur hebben. De effectuering van de ontvlechting wordt na de zomer verwacht, maar kan een tijd duren. Het al lopende traject van een eigen begrotingsartikel helpt wel, maar de ontvlechting van de IV-keten is complex. Tot slot geeft de Douane aan bij deze ontwikkeling ook kansen te zien. Koepels danken voor toelichting zijn benieuwd of de Douane een eigen datacentrum krijgt om daarmee minder afhankelijk te zijn van de Belastingdienst en Toeslagen.

4. Eindrapport Self Assessment

Namens het consortium presenteren twee onderzoekers en mede opstellers het eindrapport Self Assessment. De publieksrapportage is bij de agendastukken gevoegd en de officiële publicatie wordt begin april verwacht. Het onderzoek is onderdeel van het project "*Kansen van het UCC (DWU) voor de BV Nederland*" waarin onderzocht wordt welke mogelijkheden het DWU biedt om op innovatieve wijze aangiftes te doen. Het onderzoek is gefinancierd door de Topsector Logistiek en ondersteund door NWO en TKI Dinalog. Dit deelonderzoek ziet op de uitwerking van mogelijkheden toepassing van artikel 185 DWU met het concept van Self Assessment (SA). Het consortium verwacht als uitkomst een planbare logistiek met waarborgen van compliant handelen door AEO-bedrijven. Het basisidee voor een SA-vergunning is AEO met bewezen betrouwbaarheid, het zogenaamde AEO in het kwadraat. Het concept is dat niet-uniegoederen aangegeven worden voor SA, waarna het bedrijf de onder de vergunning zonder tussentijdse berichtgeving aan de Douane toegestane handelingen uit mogen voeren en controle op systeemniveau. De SA van de goederen worden beëindigd door wederuitvoer, transit of een periodieke aangifte. Die laatste zou vergelijkbaar

.....
kunnen zijn met de Btw-aangifte. SA zou aansluiten bij de bestaande AO-IB van bedrijven en ook helpen bij de aanpak van het stijgende aantal aangiften. Het is vergelijkbaar met IIAA, waarbij de aanvullende aangifte kan worden vervangen o.g.v. art. 225 UVo.DWU met rechtstreekse toegang in systeem van bedrijf. Op navraag wordt bevestigd dat SA niet ziet op verplichtingen en toezicht in het kader verboden en beperkingen en dit punt om verwachtingenmanagement vraagt. Voor de Douane zou SA capaciteit vrijspelen voor toezicht op risicovollere bedrijven of processen, volgens de onderzoekers. Zij zien voor de invulling van SA zoals is voorgesteld ruimte in de huidige wetgeving. De Commissie en het bedrijfsleven hebben interesse getoond in de uitkomsten. De Commissie heeft aangegeven de toepassing van het DWU-pilotartikel in 1^e aanleg niet als meest geschikte te zien voor het vervolgtraject, omdat toepassing instemming van de lidstaten vereist. Een optie is het organiseren van een congres in brede zin met geïnteresseerde lidstaten en om zo draagvlak te creëren. Daarvoor zou eerst het concept SA verder uitgewerkt en getest moeten worden in een pilot met een of meerdere bedrijven en hiervoor zien de koepels graag een vervolgonderzoek. Een koepel oppert als suggestie voor de pilot om met een bedrijf een tijdje naast het reguliere regime "schaduw te draaien" volgens het concept van SA. Wat financiering van het wetenschappelijk onderzoek betreft zou Topsector Logistiek voor het jaar 2020 nog budget beschikbaar hebben. Hiervoor kan een consortium bij TKI Dinalog een aanvraag indienen. Het ODB geeft aan het nadere onderzoek te zullen steunen. De Douane ziet ook het belang van verder onderzoek naar SA en biedt daarbij de samenwerking aan.

5. Strategische Ontwikkelagenda

De koepels hebben voor de ontwikkellijnen thema's Dienstverlening en Kennisniveau, Trade Facilitation en Toezicht en ICT de korte termijn prioriteiten voor 2020 aan de Douane gezonden. De Douane zal intern de stand van zaken van de thema's peilen en met een gefundeerde terugkoppeling komen. Afsproken wordt binnen vier weken een themasessie te organiseren waarin we gezamenlijk proberen de richting bepalen van de nog openstaande wensen, immers niet elke wens van ODB is voor douane een gegeven om te realiseren. De koepels kunnen deelnemers voor de themasessie aan de Douane doorgeven. Actie

De koepels geven aan voor de lange termijn prioriteiten dezelfde procedure te willen volgen. Hiervoor worden binnenkort ook themasessies gehouden om vanuit de optiek van het bedrijfsleven een visie douane 2.0 op te zetten, vergelijkbaar met de Visie Grensverleggend van de Douane. Afsproken wordt de themasessie lange termijn Strategische Ontwikkelagenda hierna te houden.

6. Terugkoppeling uit de werkgroepen ODB

De voorzitter van de werkgroep ODB Actueel meldt dat na de proefperiode van 2019 voor de Nederlandse Orde van Belastingadviseurs (NOB) de leden van de werkgroep positief zijn over vast lidmaatschap bij die werkgroep en adviseert aan het ODB het lidmaatschap overeenkomstig vast te stellen. Het ODB gaat akkoord met vast lidmaatschap van NOB bij de werkgroep ODB Actueel.

Verder wordt gemeld dat NOB verzocht heeft tot oprichting van een tijdelijke Werkgroep procederen. De bedoeling is de procedures primair rondom beroep, en secundair rondom bezwaar, in de regio's en met het bedrijfsleven beter op elkaar af te stemmen. Voor de Werkgroep procederen zal door de werkgroep ODB-Actueel een mandaat opgesteld worden. actie

7. Topsector Logistiek

De Douane licht dit agendapunt toe aangezien nog onbekend is wie Topsector Logistiek bij het ODB zal gaan vertegenwoordigen. Daarbij wordt gemeld dat mede vanwege vertragingen in de ontwikkeling van het nieuwe meerjarenprogramma, een Presentatie over de Meerjarenprogramma Topsector

---

Logistiek 2020-2023 op z'n vroegst in ODB van juni kan plaatsvinden. De Douane zoekt namens ODB contact met Topteam om opvolging van acties inzake Trade Compliance en Border Management te bespreken onder de nieuwe topsector agenda.

7.1. -/- Opleidingen - Voortgang bachelorprogramma Douane Fontys
De uitgebreide beschrijving van de voortgang van het bachelorprogramma Douane Fontys is bij de agendastukken gevoegd. Naar aanleiding van signalen dat de Bachelorstudie van 4 jaar plus voor veel mensen te lang duurt is besloten om ook een *Associate degree* te ontwikkelen. Hiermee wordt het gat tussen MBO en HBO gevuld en geeft het een erkend diploma al na 2 jaar. Deze nieuwe opleiding zal wel nog door het ministerie van OCW geaccrediteerd moeten worden. Daardoor zal de start ervan september 2021 zijn.

Verder start de Douane een samenwerking met het Scheepvaart en Transport College MBO (STC). STC wenst een mbo-opleiding in te richten gericht op de uitstroom van de Douane. De Douane assisteert STC in de implementatie van het *competency framework*, onder de voorwaarde dat een mbo-instelling in regio Schiphol aansluit bij het initiatief. Dit past bij het streven tot het inbedden van douaneformaliteiten e -logistiek in reguliere opleidingen, zoals nu STC, en is daarmee ook interessant voor de Douane.

8. Verslag overleg 30 oktober 2019, actiepunten

Het verslag wordt goedgekeurd en de actiepuntenlijst wordt bijgewerkt.

9. Rondvraag en Sluiting

9.1 -/- Beleidswijziging niet in Unie gevestigde exporteur
Een koepel vraagt om op korte termijn bekend te maken of de geplande ingangsdatum 1 april 2020 van de beleidswijziging naar aanleiding van de in de DWU gewijzigde definitie voor exporteur nogmaals uitgesteld wordt om bedrijfsleven in de gelegenheid te stellen zich voor te bereiden. Douane heeft dit verzoek in behandeling en zal binnen 2 weken het standpunt communiceren. Actie

De voorzitter sluit de vergadering.

Het volgende overleg ODB Algemeen vindt plaats op woensdag 24 juni 2020. Agendapunten hiervoor kunnen tot uiterlijk 1 juni 2020 worden ingediend.

Bijlage 1 Actiepuntenlijst 11-3-2020

Vergadering	Agp	Onderwerp	Wie	Wanneer
2019-10-30	7	NVWA Domeinoverleg Import: toelichting traject met bedrijfsleven ontwikkelingen 2025-2030.	NVWA	PM NVWA zal nog moment bepalen.
Vergadering	Agp	Afgedaan	Wie	Wanneer
2019-06-26	9	Presentatie geven over Meerjarenprogramma Topsector Logistiek 2020-2023.	TSL	Afgedaan: ODB Algemeen 8 juli 2020
2020-03-11	2.4	EU Trader Portal. Ervaringen over ketenmachtiging nagaan bij andere lidstaten.	Douane	Afgedaan: ODB Actueel 10 juni 2020
2020-03-11	2.4	EU Trader Portal. Uitsplitsing in soorten vergunningen maken.	Douane	Afgedaan: ODB Actueel 10 juni 2020
2020-03-11	2.5	Brexit: standpunt voortijdig aanvragen vergunningen bepalen.	Douane	Afgedaan: ODB Actueel 10 juni 2020
2020-03-11	2.7	Verzoek Register Belastingadviseurs lidmaatschap ODB bespreken bij werkgroep ODB Actueel	Allen	Afgedaan: ODB Actueel 10 juni 2020
2020-03-11	2.8	Beleid corona bezoek schepen en bedrijven delen met koepel	Douane	Afgedaan: memo gedeeld met ODB 26-3-2020
2020-03-11	5	Strategische Ontwikkelagenda Deelnemers Themasessie prio's korte termijn doorgeven.	Koepels	Afgedaan: ontvangen op 4-3-2020
2020-03-11	9.1	Communiceren over mogelijk uitstel ingangsdatum beleidswijziging niet in Unie gevestigde exporteur	Douane	Afgedaan: mededeling op Douane.nl uitstel ivm Corona 18-3-2020